

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 32P/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116221599
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2116221599.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Jozefom Šulekom vo veci navrhovateľky maloletá F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Z. Xa, XXX XX U. - R., zastúpená pre toto konanie kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec, dieťa rodičov: P. Gregušková, nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Z. XXXX, XXX XX U. - R., S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XXX, zastúpení: Advokátska kancelária MHS Legal, s.r.o., so sídlom Seberínho 1, 821 03 Bratislava, IČO: 36 866 687, a ďalšieho účastníka H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX M., o povolenie uzavrieť manželstvo, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Maloletá sa podaným návrhom domáhala povolenia uzavrieť manželstvo s H. R., s ktorým má známosť, z ktorej očakávajú narodenie dieťaťa. Súd konštatuje, že od podania návrhu sa navrhovateľke už dieťa narodilo.

2. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 32P/25/2016-23 zo dňa 15.11.2016 tak, že návrh zamietol. Voči uvedenému rozhodnutiu bolo podané včas odvolanie. Krajský súd v Trnave rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu, že vo veci mal rozhodnúť sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa navrhovateľka, ani žiaden z účastníkov bez ospravedlnenia nedostavil. Súd vykonal dokazovanie obsahom spisového materiálu (predchádzajúcimi výsluchmi účastníkov), oboznámením sa s listinnými dôkazmi, konal v neprítomnosti strán, ktoré sa neospravedlnili s výnimkou procesného opatrovníka a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloletá navrhovateľka v konaní na začiatku uviedla, že žiada, aby jej súd povolil uzavretie manželstva s H. R. na tom základe, že s menovaným majú vzťah, majú sa radi a očakávajú narodenie dieťaťa, s predpokladaným termínom pôrodu 21.3.2017. S H. R. sa pozná dva roky, hrali spolu futbal, chodia spolu asi rok a pol, intímne sa stýkajú rok. Asi trištvrté roka býva u neho v domácnosti, býva tam aj jeho mama, otec a brat. H. pracuje. Chodila na strednú odbornú školu v Hlohovci a školu nechala, lebo otehotnela, aby ju niekto nebuchol. Školu si skončí externe, keď bude mať dieťa tri alebo štyri roky. Od času, odkedy otehotnela, už podľa nej je úplne normálna a je už schopná sa postarať o dieťa. V minulosti skúšala užívať omamné látky pervitín a marihuanu. Bolo to iba raz a kurátorka ju poslala na testy a bolo to negatívne. Raz sa predávkovala liekmi, lebo bola opitá a bola agresívna, mala skrat a nervy. Pokiaľ chodila do školy, chodila tam málo, lebo tri učiteľky boli na ňu zasadené. Na opravné skúšky nešla, lebo mala prehliadku u gynekológa. Nepýtala sa, či sa prehliadka dá presunúť.

Pri starostlivosti o dieťa jej budú pomáhať jej aj priateľovi rodičia. Ak bude v ústave, syn bude vyrastať bez otca. Termín svadby ešte nemá.

Po zrušujúcom rozhodnutí sa maloletá pri stretnutí s procesným opatrovníkom vyjadrila dňa 07.09.2017, že už netrvá na podanom návrhu na uzavretie manželstva s otcom dieťaťa, nakoľko sú spolu a vo februári 2016 dosiahne plnoletosť a potom sa možno vezmú.

Na nariadené pojednávania, na ktoré bola navrhovateľka riadne predvolaná sa bez ospravedlnenia nedostavila, na výzvy súdu nereagovala.

4. Matka navrhovateľky s návrhom súhlasila. Na začiatku konania uviedla, že H. R. pozná dva roky, odkedy začali spolu chodiť. Vedela aj o tom, že začali spolu žiť aj intímne, aj keď to neschvaľovala. Hovorila o antikoncepcii, ale bolo to zbytočné. Je pravdou, že mala s dcérou výchovné problémy a sama žiadala, aby bola umiestnená do zariadenia. Dcéra ju nerešpektovala, keď jej niečo vytkla, išla k babke alebo otcovi, s ktorým sú rozvedení. Dcéru kazil kolektív vonku. V škole mala vynechané hodiny, aj vymeškala. Dcéra býva u priateľa, navštevujú sa, odkedy je tehotná, tak sa zmenila. Dcéra by chcela byť aj u nej, ale pre sociálnu pracovníčku je nevyhovujúca. Je pravdou, že navrhovateľka otehotnela v čase, kedy utiekla z domu. S dieťaťom jej pomôže.

Na nariadené pojednávania, na ktoré bola matka riadne predvolaná, sa bez ospravedlnenia sa nedostavila.

5. Otec s návrhom súhlasil. Uviedol, že s dcérou je v kontakte asi tri krát do mesiaca. V období problémov s navrhovateľkou s ňou v kontakte nebol, dozvedel som sa to až od sociálnej kurátorky. O jej vzťahu sa dozvedel asi pred pol rokom. Nezaujímal sa, či je to známosť intímna. Žije s priateľkou. V prípade potreby je ochotný pomáhať dcére s dieťaťom. Myslí si, že je schopná sa o dieťa postarať. Otec sa na nariadené pojednávania, napriek riadnemu predvolaniu, bez ospravedlnenia nedostavil.

6. Ďalší účastník H. R. uviedol, že žiada, aby súd návrhu vyhovel. Navrhovateľku pozná dva roky. Intímne sa stykajú asi rok. Spočiatku používal ochranu, neskôr nie. Býva u rodičov, kde majú vytvorené podmienky. Pokiaľ mala navrhovateľka aj výchovné problémy, snažil sa jej pomáhať, ale kurátorka stále do niečoho rýpala. Navrhovateľka sa jej bála, lebo ju chcela dať stále do ústavu. Vie, že v minulosti navrhovateľka užívala trávu, ale to je dávno. Nevie, prečo nechodila riadne do školy. U nich býva takmer rok.

H. R. sa na nariadené pojednávania, napriek riadnemu predvolaniu, bez ospravedlnenia nedostavil.

7. Kolízny opatrovník s návrhom nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení poukázal na nariadené neodkladné opatrenie, ktorým má byť maloletá odovzdaná do RC Zlaté Moravce z dôvodu výchovných problémov. Maloletá nie je osobnostne zrelá na to, aby uzavrela manželstvo a vedela sa postarať o dieťa, sama má problémy so správaním. Je v jej záujme, aby istý čas zotrvala v reedukačnom centre, kde bude mať zabezpečené stabilné prostredie a naučí sa zručnostiam a schopnostiam postarať sa o dieťa a o úprave rodinných a sociálnych pomerov by sa vrátila do rodinného prostredia.

Dňa 15.09.2017 doručil súdu správu, kde uviedol, že navrhovateľka sa vyjadrila dňa 07.09.2017, že už netrvá na podanom návrhu na uzavretie manželstva s otcom dieťaťa, nakoľko sú spolu a vo februári 2016 dosiahne plnoletosť a potom sa možno vezmú. Súčasne v správe bolo uvedené, že maloletý syn navrhovateľky bol v konaní 21P/29/2017 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky navrhovateľky, pričom u nej sa aj nachádza. Narodenie dieťaťa navrhovateľku zmenilo, s otcom dieťaťa je v kontakte.

8. Podľa § 11 ods. 1 Zák. o rodine manželstvo nemôže uzavrieť maloletý. Súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému staršiemu ako 16 rokov. Bez povolenia súdu je manželstvo neplatné.

9. Podľa § 87 ods. 1 CMP konanie o povolenie uzavrieť manželstvo sa začína len na návrh, podľa odseku 2 návrh podáva osoba, ktorá môže manželstvo uzavrieť iba s povolením súdu. Podľa § 88 CMP navrhovateľ má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu. Podľa § 89 CMP účastníkmi konania o povolenie uzavrieť manželstvo sú tí, ktorí chcú uzavrieť manželstvo a ich zákonní zástupcovia.

10. Zákon bližšie neuvádza dôvody, ktoré je možné považovať za také závažné, aby odôvodnili výnimočné rozhodnutie, akým je povolenie uzavrieť manželstvo neplnoletému staršiemu ako 16 rokov.

Ide o také dôvody, ktoré majú význam nielen z hľadiska osobných záujmov snúbencov, ale zodpovedajú aj ostatným záujmom. Musia byť zistené také vlastnosti snúbencov, ktoré odôvodňujú predpoklad, že založenie manželstva bude harmonické, trvalé a pevné. Snúbenci musia svojou telesnou a duševnou vyspelosťou, svojim doterajším životom, povahovým vlastnostiam, dávať záruku, že ich manželstvo bude plniť svoje funkcie. Za taký dôležitý dôvod nie je možné považovať len tehotenstvo maloletej /R NS ČR 30/1976/. Nie je v súlade s účelom manželstva - založiť rodinu a riadne vychovávať deti, aby ho uzatvárali osoby nedostatočne psychicky a fyzicky zrelé. Takýto zväzok by nevytváral podmienky pre vytvorenie harmonického, trvalého životného spoločenstva. Okrem tehotenstva snúbenice /ktoré spravidla býva dôvodom podania návrhu/ je potrebné skúmať dĺžku trvania vzťahu, telesnú a duševnú vyspelosť, majetkové pomery, vzťah k práci, zodpovednosť, je potrebné zaoberať sa otázkou, ako bude schopná manželstvom založená rodina v budúcnosti plniť svoje funkcie - biologickú, ekonomickú i výchovnú. Tiež je potrebné skúmať bytovú otázku pre potreby rodiny. Na vydanie rozhodnutia, ktorým sa povoľuje manželstvo, nie je právny nárok. Pre také rozhodnutie musí existovať predpoklad, že manželstvo bude schopné vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo. Dôvodom zamietnutia návrhu je aj prípad, kedy u niektorého zo snúbencov je zistené vážnejšie morálne narušenie.

11. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 8. 9. 2016 č. k. 16P 85/2016-24, právoplatným dňom 8. 9. 2016, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo rodičom maloletej uložené maloletú F. G., nar. XX. 2. XXXX odovzdať do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Reedukačného centra Zlaté Moravce, výkon rozhodnutia prebieha pod číslom 11Em 2/2016. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia je skutočnosť, že rodičia maloletej jej výchovu nezvládajú, spolupráca so školou a príprava na vyučovanie sú slabé. Maloletá je z dôvodov výchovných problémov riešená na oddelení kolízneho opatrovníka od r. 2012, výchovný dohľad ani odborné poradenstvo nevedli k náprave. Maloletá nerešpektuje rodičov, starú matku, nepokračuje v štúdiu. Počas úteku z domu otehotnela. Rodičia maloletej si nemôžu jej dieťa zveriť do starostlivosti, nakoľko sú zamestnaní a matka má ďalšie dve deti. Maloletá začala žiť predčasným pohlavným životom, je potrebné pre ňu zabezpečiť jej prostredie, kde sa naučí postarať sa o dieťa.

Súčasne mal súd preukázané, že navrhovateľka bola v konaní 16P/85/2016 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a rovnako maloletý syn navrhovateľky bol v konaní 21P/29/2017 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke navrhovateľky.

12. V danom prípade súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie povolenia uzavrieť manželstvo maloletej. V predchádzajúcej časti konania, súd mal preukázané, že výchova samotnej maloletej je narušená, túto nezvládali ani rodičia a za účelom nápravy bolo neodkladným opatrením nariadené jej umiestnenie v reedukačnom zariadení, ktoré je určené i na starostlivosť o dieťa, ktoré maloletá očakávala. Následne maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalej súd z vyjadrenia maloletej zo dňa 07.09.2017 má za to, že tá netrvá na návrhu povolenie uzavretia manželstva, čo súčasne preukazuje aj jej postoj v konaní, kde sa napriek riadnemu predvolaniu nedostavila na nariadené termíny pojednávania, ktoré súd vytýčil dva. Súčasne navrhovateľka, ani žiaden z účastníkov sa neospravedlnil, ani neurobil žiaden krok, ktorý by osvedčoval, že s uzavretím manželstva to navrhovateľka myslí vážne aj po narodení dieťaťa. Navrhovateľka nereagovala na výzvy súdu, nevzala návrh späť, ani sa nijako inak nevyjadrila. Návrh sa teda v tomto konaní sa s poukazom na dané okolnosti, stále javí ako účelový, keďže po zmene okolností na strane navrhovateľky - narodenie dieťaťa, a podľa správy UPSVR a vyjadrenia starej matky zmena správania k lepšiemu, nakoľko navrhovateľka sa nedostavila na pojednávanie a vyjadrila sa pred procesným opatrovníkom, že na návrhu netrvá a vezmú sa, keď dovŕši plnoletosť. Bez ohľadu na túto skutočnosť má súd za to, že návrhu nie je možné vyhovieť. V zmysle citovaného ustanovenia zákona sa má jednať o výnimočné prípady, kedy súd takému návrhu vyhovie, nejde o pravidlo ani povinnosť súdu. Pre kladné rozhodnutie o návrhu musí byť zistené, že obaja snúbenci, teda i maloletá, svojou telesnou a duševnou vyspelosťou, svojim doterajším životom, povahovým vlastnostiam, dávať záruku, že ich manželstvo bude plniť svoje funkcie, nepostačuje tehotenstvo navrhovateľky. Pokiaľ navrhovateľka nevie reálne, čo chce, keďže tvrdí, že teraz nechce uzavrieť manželstvo a potom následne uvádza, že po dosiahnutí plnoletosti možno áno. Manželstvo je o zodpovednosti k rodine, dieťaťu a k sebe, pričom uzavretím manželstva nie je možné preniesť vlastnú zodpovednosť na ďalšiu osobu a povolenie uzavrieť manželstvo neodstráni nedostatky vo výchove a správaní sa maloletej. Ako bolo uvedené, dôvodom zamietnutia návrhu je spravidla prípad, kedy u niektorého zo snúbencov je zistené vážnejšie morálne narušenie, čo bolo v konaní preukázané, ako aj ambivalentný postoj k navrhovateľky k tak zásadnej otázke, keď sa na nariadený termín pojednávania nedostaví bez ospravedlnenia, napriek riadnemu predvolaniu. O

taký prípad sa u navrhovateľky jedná. Doterajším spôsobom života nepreukázala pripravenosť na manželstvo, ktoré by bez pomoci dokázala vykonávať. Tvrdenie, že u navrhovateľky došlo k zmenám správania v dôsledku tehotenstva, môžu byť pravdivé, nemožno však konštatovať, že došlo k takej zmene osobnosti, zodpovednosti a vzťahu k samej sebe a svojmu okoliu, že by bola daná záruka na riadny trvalý vzťah a starostlivosť o dieťa. Nie je možné konštatovať vytvorenie riadneho, vhodného a zdravého rodinného prostredia a nevyhnutnosť uzavrieť manželstvo pred dovŕšením 18 roku veku, zvlášť, ak samotnej navrhovateľke a otcovi, nezáleží na riešení tejto situácie, keďže sa na pojednávanie nedostavili.

13. Súd sa stotožňuje so správou UPSVR, ktorý v nej uviedli, že maloletá netrvá na uzavretí manželstva, nakoľko tomu svedčí jej postoj v konaní po vrátení veci sa súd prvej inštancie.

14. Z uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

Poučenie:

vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava ku Krajskému súdu v Trnave. Odvolanie podané matkou a procesným opatrovníkom by nebolo účinné, lebo sa práva podať odvolanie vzdali po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.